

GUINOVART O LA FESTA DELS COLORS

Títol: GARBÍ 40 ANYS

J. Guinovart. Barcelona

Litografia en diverses tintes
Col.lecció de la Fundació Escoles Garbí

Deia el filòsof català Eugeni Trias que a l'art podem trobar tres tipus d'intencions estètiques:

Considerem bell allò que percebem amb una forma concreta, definida i proporcionada. Allò bell ens acosta a una certa idea de perfecció.

Però també tenim altres experiències estètiques. Quan ens sentim impressionats davant realitats quasi infinites o almenys que sobrepassen les dimensions properes al nostre cos (l'escala humana), llavors diem que estem tenint una experiència sublim.

Finalment, des de que el científic Sigmund Freud va enunciar la divisió de la ment humana en consciència, subconsciència i inconsciència, els homes explorem un altre territori estètic: el d'allò invisible però que és real al nostre interior. L'exploració de l'inconscient ens duu a espais desconeguts on trobem la intuïció, la màgia, allò inquietant i fins i tot allò sinistre.

Si la bellesa va ser el somni de l'antiga Grècia, el sublim va ser el dels romàntics del segle XIX, en plena revolució industrial. L'inconscient, en canvi, pertany al segle XX i XXI, quan la societat industrial ja ha abastat tot el planeta i ha transformat definitivament la nostra manera de viure.

Josep Guinovart va ser un dels pintors catalans més importants de la segona meitat del segle XX. Generacionalment, pertany a un moviment estètic anomenat Informalisme del qual, un altre pintor català, Antoni Tàpies, va ser el principal representant.

Guinovart i Tàpies exemplifiquen bé la tercera via estètica, la de l'inconscient. Però cadascun d'ells ho fa referint-se a mons diferents. Tàpies pren la cultura urbana com a referent. Els seus murs ferits per la guerra i per la pròpia vida quotidiana.

Guinovart, en canvi, és un home de camp, encara que va néixer a Barcelona. El camp de Lleida va nodrir de color i de matèria orgànica el seu esperit (el seu inconscient). El sol, els camps llaurats, els colors dels canvis estacionals, les olors, les textures... Durant tota la seva vida creativa, Guinovart va sentir l'impuls de compartir amb la resta dels homes aquest patrimoni emocional i ho va fer amb total llibertat.

La litografia que Josep Guinovart va fer per a la nostra Fundació va ser en ocasió del 40 aniversari de les escoles Pere Vergès.

En ella, els colors i les formes indefinides es combinen en una festa plena de vida i moviment. Tan sols identifiquem unes lletres joganeres que ens conviden a seguir-les amb la mirada. És llavors quan llegim: *Garbí*. I també ens adonem que hem fet un recorregut per tota la imatge i hem descobert que hi ha altres "personatges": taques en diversos tipus de blaus, enèrgics traços també de color blau, cinc taques de color gris càlid i quatre taques taronges.

El blau ha estat un color privilegiat a l'obra de Guinovart. Fins i tot li va dedicar una exposició itinerant que va recórrer tota Catalunya. Històricament, ha estat el color de la foscor, també de la llum, del cel, del firmament, de la tranquil·litat, de la saviesa... Jo prefereixo pensar que per a en Josep Guinovart, el blau era el cel sobre el camp lleidetà o el nostre estimat Mediterrani, amb els seus perfums, les seves brises, tantes i tantes sensacions i vivències...

D'alguna manera, aquests tocs de blau ens porten bocins de cel real, de mar real, de vivències reals que tots hem tingut.

Probablement, aquesta imatge no té una única lectura. Segurament en té tantes com persones la mirin. I és que l'art de Guinovart sorgia de les entranyes, d'allò més profund de la seva persona. La nostra mirada es troba amb un acte honest i generós i l'accepta com a tal i gaudeix.

Però sí penso que si la imatge és alegre (o jo la percebo alegre) crec que és perquè en Guinovart va viure la nostra escola amb alegria. I així volem que continuï molts i molts anys.

Miquel Pescador Ventosa
Professor d'Història de l'Art i de Dibuix
Novembre de 2013